

...PUSLICE.

BETMEN
LUDA
LUBAV
I DRUGE
PRICE

DECO, LEPO SE
IGRAJTE!

KMEEEE!

TATA, JUNIOR ME
JE OTROVAO!

HILJADE POGINI
TAJANSTVENOJ
KANALIZACION
POGONA

BETMEN

LUDA

LJUBAV

I DRUGE

PRICHE

Tekst:

Pol Dini
Brus Tim

Crtež:

Brus Tim
Rik Barčēt
Džon Bern
Den de Karlo
Klaus Dženson
Glen Murakami
Majk Parobek
Met Vagner

Kolor:

Mark Kjarelo
Glen Murakami
Rik Tejlor
Brus Tim

BETMENA stvorio Bob Kejn sa Bilom Fingerom

HARLI KVIN stvorili Pol Dini i Brus Tim

Naslov originala:

Batman: Mad love and other stories

PA OTRUJ I TI
NJEGA!

Izdavač:

Darkwood d.o.o., Beograd
e-mail: info@darkwood.co.rs
http://www.darkwood.co.rs

011/2622-867

064/6465-755

Glavni urednik:

Slobodan Jović

Tehnički urednik:

Marko Poznanović

Prevod:

Draško Roganović

Lektura:

Agencija Mahačma

Upis:

Nenad Marinković@Pero i miš

Dizajn:

Marko Randelović

Tehnički konsultant:

Savo Katalina

Urednik:

Vladimir Tadić

Štampa i uvez:

AMD-SISTEM, Beograd

CIP - katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ISBN 978-86-6163-379-9

COBISS.SR-ID 225654796

Copyright:

BATMAN: MAD LOVE AND OTHER STORIES
Cover, text and compilation Copyright © 2016
DC Comics. All Rights Reserved.

Originally published in single magazine form in
THE BATMAN ADVENTURES: MAD LOVE, THE
BATMAN ADVENTURES ANNUAL 1-2, THE
BATMAN ADVENTURES: HOLIDAY SPECIAL 1,
ADVENTURES IN THE DC UNIVERSE 3,
BATMAN BLACK AND WHITE 1, THE BATMAN
ADVENTURES: DANGEROUS DAMES &
DEMONS, BATGIRL ADVENTURES 1, BATMAN
GOTHAM ADVENTURES 10, BATMAN
ADVENTURES 3.

Copyright © 1994-1999, 2003 DC Comics.
All Rights Reserved. All characters, their
distinctive likenesses and related elements
featured in this publication are trademarks of
DC Comics. The stories characters and
incidents featured in this publication are
entirely fictional.

Original U.S. Editors: Scott Peterson and
Charles Kochman
Published by Darkwood under License from
DC Comics. Any inquiries should be
addressed to DC Comics c/o Darkwood.

KOGA SI TO VEZALA...

Ljubi, ljubi, al' glavu ne gubi

Otkud nama Harli Kvin?

Harli Kvin već bar desetak godina nadilazi stripske okvire i danas, skoro četvrt veka nakon nastanka, nalazi se među najprepoznatljivijim stripskim likovima. Stekla je svetsku slavu pojavljivanjem u kulturnom serijalu igara *Arkham* o Betmenu – no ta slava tek sad dostiže svoj vrhunac, nakon popularne filmske inkarnacije u izvedbi Margo Robi u aktuelnom filmu *Odred otpisanih* iz 2016. Ali kako smo uopšte dobili Harli Kvin?

Radeći na jednom od neprikosnovanih bisera pop-kulture devedesetih, animiranoj seriji *Batman: The Animated Series*, sada već legendarni crtačko-scenaristički tandem Brus Tim i Pol Dini stvorio je 1992. jednu od najsloženijih junakinja moderne ere superheroja. Harli Kvin je započela svoj fiktivni život kao sporedni, „jednokratni“ lik jednog od brojnih Džokerovih pomagača stvoren za potrebe epizode *B:TAS* pod nazivom *Joker's Favor*.

Diniju je muza za samu Harli bila njegova prijateljica, glumica Arlin Sorkin, koja je Harli skoro dve decenije i davala glas, a ponajviše scena iz čuvene američke sapunske opere *Days of Our Lives*, u kojoj je njen lik sanjao da je dvorska luda u arlekinskoj odori. Tim je, međutim, inspiraciju za njen kostim našao i u opskurnom stripskom liku *Derdevilu* iz četrdesetih godina prošlog veka (stvorenom znatno pre *Marvelovog* istoimenog junaka), koji je imao upečatljiv kostim zasnovan na naizmeničnom nizanju crvenih i crnih površina. S jakim kontrastima, elegantnom simetrijom i nabranim manžetnama, kostim Harli Kvin odavao je počast arlekinima, *commedia dell'arte* inspiraciji samog imena i koncepcije lika, dok je istovremeno evocirao i zavodljive prijanjajuće trikoje iz šezdesetih i sedamdesetih. Zabavan, ali ne i smešan; seksi, ali ne i (preterano) seksualizovan; arhetipski, ali ne i staromodan, ovaj kostim, baš

kao i nesvakidašnji ženski lik u njemu, ubrzo je okupirao maštu čitave jedne generacije gikova: bilo stripadžija, bilo onih koji su odrastali uz pomenuti crtač.

Nakon što je autorima serije posle prvog pojavljivanja Harli Kvin postalo jasno da su neočekivanom alhemijom stvorili nešto posebno, usledile su epizode *The Laughing Fish*, *Harley and Ivy* i *Harlequinade*, koje su produbile lik i uspostavile njen tragičan odnos sa Džokerom i neočekivano prijateljsvo sa Otrvnom Ajvi. Njena naprasna slava podstakla je 1994. uredništvo DC-ja da angažuje Dinija i Tima da naprave stripsku priču o njenom poreklu. Rezultat je *Luda ljubav*, umebesno tužan tom koji držite u rukama.

Luda ljubav predstavlja iskonsku prekretnicu za Harli: osim što je ovaj strip kratko i upečatljivo predočio njeno poreklo, te odneo i nagradu *Ajzner* za najbolji kratki strip 1994., on je produbio njenu ionako potresnu vezu sa Džokerom činjenicom da je ona njegova nekadašnja doktorka iz *Arkama* kojima je uspeo da manipuliše dok nije potpala pod nekakav oblik stokholmskog sindroma, ali je i neočekivanim završetkom potcrtao zastrašujuću i zadivljujuću istrajnost njene ljubavi. Ovo ljubavno pismo u stripu posvećeno je svima onima koji su ikada bili opsesivni u vezama, svima onima koji su iskusili tragične spojeve i neuzvraćene naklonosti i svima koji, uprkos tome, nisu digli ruke od ljubavi.

Ali ipak valja naglasiti ono što nam strip pokazuje – Harli jeste žrtva zlostavljanja i njena naopaka veza sa Džokerom nipošto nije nešto ka čemu treba težiti: Dini i Tim su to potresno poreklo i karakterizaciju zlosrećne gospođice Kvin zasnovali na pogubnim ljubavnim vezama iz sopstvenog

...! GDE?!

okruženja. Otud je njeno posljednje pojavljivanje u završnoj sezoni *B:TAS*, u epizodi *Harley's Holiday*, osmišljeno kao svojevrsni hepiend za sirotu zlostavljaju Harley, u kojem ona – doduše, bezuspešno, ali ne i beznadžno – pokušava da okrene novi list i ostavi zločin (pa i Džokera) za sobom.

Osim sporadičnih pojavljivanja u nastavku *B:TAS*, seriji *The New Batman Adventures*, koja je u jednoj epizodi i adaptirala *Ludu ljubav*, Harley je stripski život nastavila pojavljivanjem u *Elseworlds* mini-seriji *Thrillkiller* 1997, da bi je od 1999. ubacili u glavni DC-jev kontinuitet. Ipak, Harley je u XXI vek uletela burno: 2001. je dobila svoj redovni mesečni serijal, na kojem su radili Karl Kesel i Teri Dodson, a koji je potrajao svega tri godine i ugašen je 2003. Problem možda leži u tome što je njen lik dotad definisala ta toksična i nasilna veza sa Džokerom, te što je ta novostvorena Harley obožavala znatno okrutnijeg Džokera iz stripova od onog iz serije *B:TAS*, osvedočenog sadistu i masovnog ubicu, što je drastično promenilo i okosnicu njene empatije. Razni autori su pokušali to da promene i tako je Harley počela da traži sebe. No jedno je ostalo kao konstanta – ona je i dalje jedina osoba u DC-jevom univerzumu – osim Betmena, naravno – prema kojoj Džoker iskazuje bilo kakvu naklonost. Štaviše, to mu je možda čak i jedina pozitivna i pohvalna karakterna osobina.

A onda je sa ulaskom Betmena u epohu modernih video-igara 2009, odnosno sa igrom *Arkham Asylum*, doktorica Kvin ponovo stigla do šire publike, doduše sa u velikoj meri promenjenim kostimom. Globalna popularnost *Arkham Asylum*a dovela je do toga da se Harley ponovo pojavi i u stripskom svetu, prvo u mesečnom serijalu *Odredu otpisanih*, a zatim 2013. i u sopstvenom mesečnom serijalu. Autorski bračni par Amanda Konor i Džimi Pamioti oslikali su Harley u njenom serijalu kao osnaženu, samostalnu i

tek pomalo karikaturnu antiheroinu na ivici razuma koja barata mnoštvom metareferenci dok predvodi svoju novoosnovanu bandu koja nosi ime po njoj – banda Harleyja. Ponovo je postala ona svojeglava, dobronamerna, izopačena, anarhična i pomalo raskalašna lucprda koja trenutno proživljava avanture sa svojom dugogodišnjom (ponekad implicitno romantičnom) družbenicom Otrovnom Ajvi. Na njen najnoviji izgled je (opet) uticala najsvežija i najpopularnija inkarnacija – Margo Robi u *Odredu otpisanih*, s blagim akcentom na njenim emotivnim vezama.

No šta je to što nas i dalje toliko privlači njenom liku? Mladi u njoj možda vide prikaz tragično neprilagođene i emotivne devojke, svojevrsnu *Girl, Interrupted* za sadašnju generaciju. Malo starijima ona možda predstavlja tzv. *manic pixie dream girl*, neočekivanu ludu vilu koja se pojavljuje i rešava sve egzistencijalne životne probleme, ili pak u njima budi nekakav zaštitnički roditeljski nagon. Osobama koje su pretrpele tragediju i nasilne veze možda pomaže da svoju nesreću kanališu u humor, ili prosto da među silnim predobrim, prilagođenim i odlučnim junacima vide i nekog nalik sebi – skrhanog, ranjenog, nesavršenog i bar pomalo neuračunljivog. Harley drugima humanizuje žrtve zlostavljanja, a samim žrtvama pokazuje da je moguće i nakon traumatičnih događaja očuvati sopstvenost, energičnost i humor.

A i ljubav. Makar i ludu.

Pol Dini

PREDGOVOR

Meni se to dogodilo, a verovatno i vama, ali čak i da nije, bez brige, kad-tad će vam se desiti. U nekom trenutku ćete upoznati tu posebnu osobu koja će vam iščupati srce iz grudi. Oprostite na grozomornoj aluziji, ali ako ste se ikada ludo zaljubili, i te kako znate o čemu govorim. Luda ljubav je kad se toliko strašno zaljubite u neku osobu (naročito ako je u pitanju pogrešna) da vam ništa drugo na svetu više nije bitno. Počinjete neprekidno da mislite na uzrok svoje srcobolje, da zamišljate svakojake situacije koje bi vas zbližile, pa pokušavate te scenarije da realizujete i na javi. Ubeđeni ste da ste najzad pronašli to čudesno biće koje iznenada pruža smisao vašem postojanju, pa jurite za njim podjednako žustro kao što Pera Kojot u potrazi za obrokom progoni Pticu Trkačicu – a uglavnom i podjednako uspešno, ako smem da dodam.

Svi smo to radili. Svi smo odabrali pogrešne partnere, svi smo bili povređeni i nadam se da smo svi, poučeni tim iskustvom, produžili dalje. Ali ima onih koji, uprkos neprekidnom razočaranju, nastavljaju da veruju kako će njihova silna žudnja kad-tad biti nagrađena pravim džekpotom naklonosti. A ako ste se nameracili na tu slot-mašinu, drugari, bolje vam je da napustite kazino, jer ona ne vraća novac. No besmisleno je davati savete nekome ko boluje od lude ljubavi, pošto je i poslednji tračak razuma koji su imali odavno seo na avion za Arubu. Uprkos svim porazima i srcobolji, progonitelj stišava ton svog unutrašnjeg glasa razuma, te je i te kako spreman da proguta svoje suze, naslika lažan osmeh na licu i ponovo nastavi svoju poteru.

Dobro došli u svet Harli Kvin. Ili makar svet one verzije Harli koju sam pisao 1993. Ja sam Harli najpre stvorio kao sporedni lik u epizodi serije *Batman: The Animated Series* pod nazivom *Džokerova usluga*. Kasnije sam uvideo priliku da ispričam priču o njenoj prošlosti koja će je izdvojiti od ostalih bezimernih pomagača u smešnim odelima. Sama činjenica da je Harli gajila osećanja prema Džokeru bila je bizarna; dodavanje ideje da je nekad bila njegov psihijatar pretvorilo je to u tragediju. Producent serije / režiser / moj drugar Brus Tim i ja bili smo pozvani da priredimo specijalnu epizodu DC-jevog stripa *BETMENOVE AVANTURE*, a već smo se poigrali mišlju da stvorimo priču koja će objasniti Harlino poreklo.

Kad sam ispričao Brusu taj čudan obrt koji sam želeo da pridodam njenoj priči, on je to zdušno prihvatio. Kao dva klinca koja zajedno slažu slagalicu, uklopili smo ostatak priče – koja se sada prikladno zvala **LUDA LJUBAV** – uz loše hamburgere u jednom bezveznom tropskom restoranu.

Dve godine pre toga Brus i ja (i mnogi drugi) započeli smo rad na *Batman: The Animated Series* ispunjeni elanom, visokim očekivanjima i neumoljivim strahom da ćemo najverovatnije ljosnuti na stražnjicu. A sad kad smo on i ja započinjali rad na stripu, ponovo nas je obuzelo isto to osećanje. Iako smo znali da je neuspeh i te kako moguć, ubrzo smo se isuviše zabavljali radeći na ovoj priči, pa nas više nije bilo briga. Stalno bismo utrčavali jedan drugom u kancelariju – Brus bi dolazio da mi pokaže sjajne skice stripskih tabli i Harli u seksi pozama, a ja bih njemu donosio ponovo napisane stranice scenarija koje je Brus već izbacio iz stripa. Doduše, nije da se bunim. Pošto je Brus nadaren režiser i crtač storičardova, znao je gde da svede priču zarad što boljeg efekta i filmskog vođenja radnje. Gledajući ga kako to radi, naučio sam mnogo toga što mi je svakako pomoglo prilikom potonje karijere strip-scenariste (a da i ne pominjem da mi je tom prilikom pokazao kako da ne premašim dozvoljen broj strana na svojim scenarijima za epizode animirane serije, iako to pravilo često i dan-danas kršim – izvini, Bruse). O Brusu Timu treba da znate još i ovo: on sjajno crta životinje. On to poriče, ali ja smatram da je uspeo da Džokerove hijene učini prilično dopadljivim, a da ipak očuva njihov preteći dojam. Uostalom, pogledajte samo onog ogromnog zmaja od morske trave u priči sa Otrovnom Ajvi. To je maltene životinja i sjajna je.

Nakon **LUDE LJUBAVI** Brus i ja smo saradivali na mnogim drugim stripskim pričama, koje su sve sabrane u ovom delu. Neke, kao što su priče s Bet-devojkom, bile su zabavne avanture, dok su druge, kao što je priča s demonom Etriganom, bile pravi epovi.

Brusov pogovor ovoj kolekciji bavi se nastankom ovih priča mnogo tačnije i detaljnije nego što bih ja to ovde mogao, pa ću sve to prepustiti njemu. Ja ću samo dodati da je bilo pravo uživanje raditi na njima i da sam zdušno prihvatio svaku priliku da radim s Brusom kad god bi nam naši suludi poslovni rasporedi to dozvolili, što činim i dan-danas.

Prošlo je mnogo vremena otkako smo stvorili ove priče, ali im se uvek vraćam s mnogo ponosa i naklonosti. Ja ne mislim da je **LUDA LJUBAV** priča o žrtvi zlostavljanja, već poučna priča o tome šta se zbiva kad neko predugo, nesmotreno i opsesivno nekoga voli. Prateći Harlina tragikomična iskustva, mi vidimo sopstveni odraz u cirkuskom ogledalu, vidimo sebe izvitoperene i više no voljne da se ponašamo kao budale zarad nekoga bez koga bi nam život bio mnogo bolji. Ali ta samosvest ume da dovede do promene, a to je i te kako dobro.

A čak se i Harli u međuvremenu malkice promenila. Više se ne zadovoljava time da jurca za Džokerom, već se zaputila u nove avanture, što na ekranu, što u stripu. Ponekad je u paru sa svojom i te kako bliskom prijateljicom Otrovnom Ajvi, a ponekad sama pravi nestašluke. To je, u neku ruku, krajnje katartično, jer niko ne bi smeo predugo da čezne za drugom osobom (a posebno ne za tom drugom osobom). Pa čak i ako ponekad poklekne i ponovo se vrati svojoj staroj ljubavi, Harli je tada njegova ravnopravna saučesnica u zločinu, a ne ona stara poslušna pomoćnica.

To ne znači da je reformisana, naprotiv, no to je ipak oprezan korak pun nade u diskutabilno pravom smeru. A ako ima nade za Harli Kvin, onda ima nade za sve nas koji smo ljudi u ljubavi.

PSYCHOTIC, MASS-MURDERING CLOWNS
AND THE WOMEN WHO LOVE THEM.

THE BATMAN

A D V E N T U R E S

"MAD LOVE"

PAUL DINI
BRUCE TIMM

...OD VELIKOG, LEPOG I ZDRAVOG OSMEHA!

HAHAHAHAHA

TI!

DR VICKO

NESTAŠKO JEDAN! BUDEŠ LI TAKO NEMIRAN, ČIKA ZUBA TI NEĆE DATI LILIHIP.

TI, MALA...

...OSTROKONMMMF!

UGUR!

MRMPLJŠMFSTRMTGMJCI!

AAA-HA!

VIDI-VIDI!

C-C-C!

OVO MI NE SLUTI NA DOBRO.

VAŠA DIJAGNOZA, DOKTORE DŽ?

PA... NAŽALOST...

SVE MORA DA SE VADI!

ZNATE,
MALO STE PORANILI
NA PREGLED.

Š OBZIROM NA TO DA ŠTE SE VRATILI U JEDNOM KOMADU, PRETPOSTAVIČU DA JE VAŠ POHOD PROTIV DŽOKERA BIO USPEŠAN.

SPREČIO SAM GA DA UBIJE GORDONA, AKO NA TO MISLIŠ.

LUDA LJUBAV

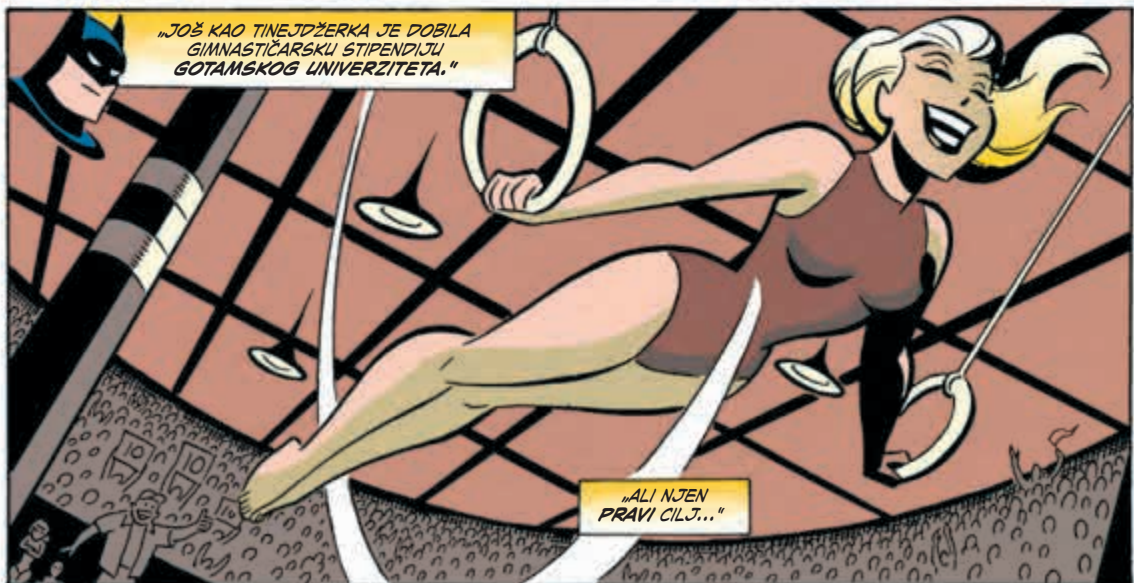
POL DINI * BRUS V. TIM
SCENARIO / ZAPLET / CRTEŽ

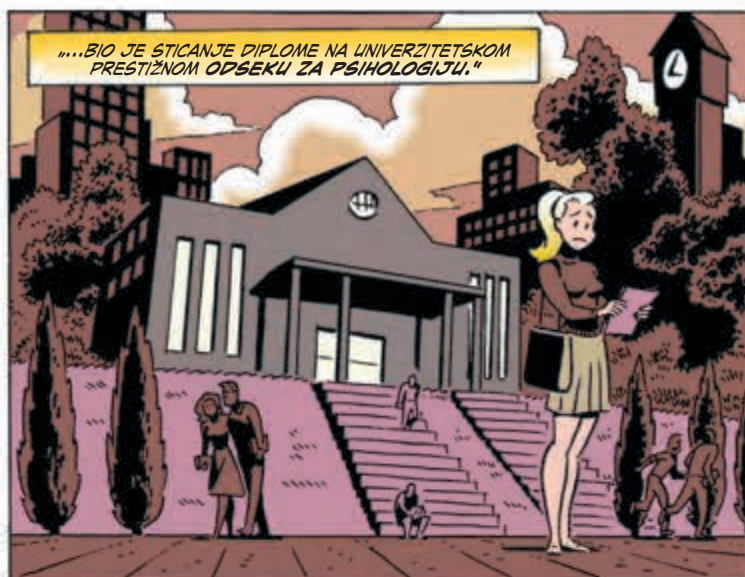
BRUS V. TIM | RIK TEJLOR - KOLOR * NENAD MARINKOVIĆ - UPIS
DAREN VINČENCO - POMOĆNIK UREDNIKA * SKOT PETERSEN - UREDNIK
SPECIJALNA ZAHVALNICA GLENNU MURAKAMIJU NA POMOĆI OKO CRTEŽA
BETMENA STVORIO BOB KEJN SA BILOM FINGEROM

ALI NISAM USPEO DA GA
ŠČEPAM. NEUHVATLJIVIJI JE
NEGO IKADA...

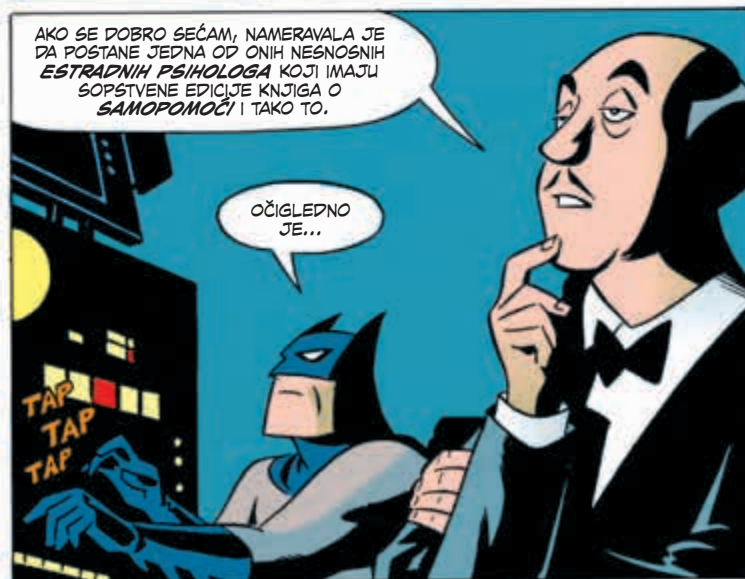
„...BIO JE STICANJE DIPLOME NA UNIVERZITETSKOM
PREŠTIŽNOM ODSEKU ZA PSIHOLOGIJU.“

Dodite na konsultacije

„NA STRANI TO ŠTO NIJE
NAMERAVALA DA JE STEKNE
UČENJEM.“

OČIGLEDNO JE...

AKO SE DOBRO SEĆAM, NAMERAVALA JE
DA POSTANE JEDNA OD ONIH NESNOŠNIH
ESTRADNIH PSIHOLOGA KOJI IMAJU
SOPSTVENE EDICIJE KNJIGA O
SAMOPOMOĆI I TAKO TO.

...DA SU JOJ SE
PLANOVI U MEĐU-
VREMENU PROMENILI.

SLUŠAJ, MALECKA.

TATICA IMA MNOGO POSLA, A TI MI SAMO ODMAŽEŠ.

KAO ŠTO SI ODMOGLA I DANAS...

...SA ONIM TUPAVIM ZUBALOM NA NAVIJANJE!!!

HEJ, AKO TI SE NE SVIĐA ZUBALO, ZABORAVI NA NJEGA. NIJE FRKA, MOGU JA I BOLJE.

A, NE...

...JEDNOM SAM TE PUSTIO DA SARADUJEŠ, A TI SI UPRSKALA STVAR. IAKO MI JE MRSKO DA TO PRIZNAM...

...BETMEN JE BIO U PRAVU.

TAJ ŠTOS JE BIO BEZVEZAN I OTRCAN.

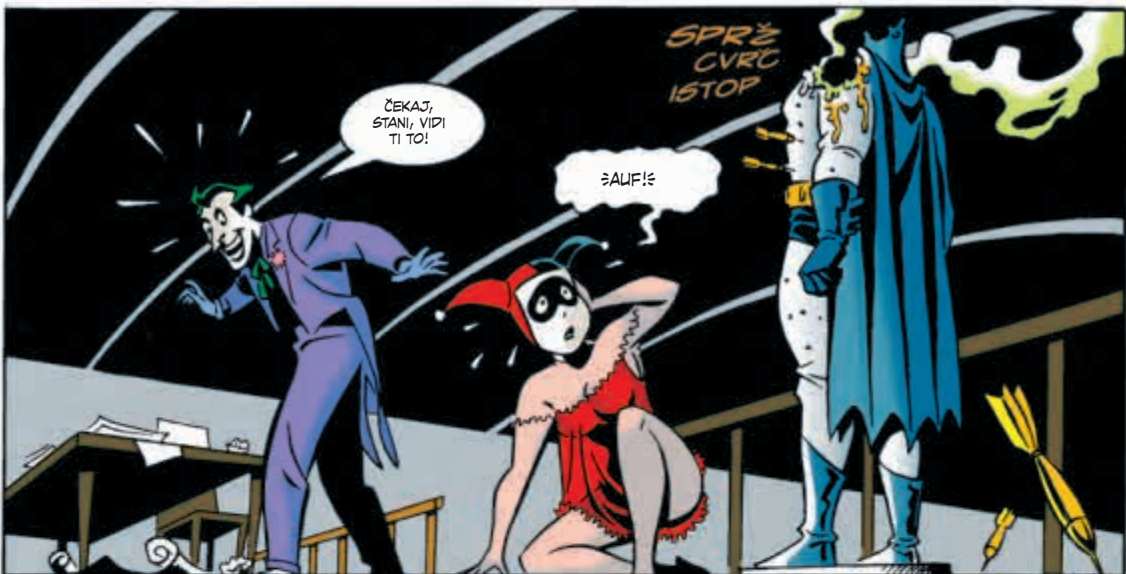
MENI JE BIO SMEŠAN...

VREME JE DA OKONČAM OVAJ VEČITI SUKOB NEKOM GENIJALNOM FOROM: POTPUNIM PONIŽENJEM BETMENA...

...PRAĆENIM NJEGOVOM SULUDO SLATKOM SMRČU.

ČEKAJ, STANI, VIDI TI TO!

ŠALF!Š

SPRŽ CVRČ ISTOP

POTPUNO SAM ZABORAVIO NA OVO! OOO, DA...

"SMRT STOTINU OSMEHA!"

PA OVO JE SAVRŠENO! NAMAMIĆU BETMENA NA NEKO ZABAČENO MESTO, A ONDA, KAD TO NAJMANJE OČEKUJE...

CAP!

...TAJNA VRATANCA U PODU ĆE SE OTVORITI I UBACITI GA U MOJ SPECIJALNI AKVARIJUM S PIRANAMA! HA-HAAA!

ŠTREC!

POSLEDNJI PRIZOR KOJI ĆE IKADA VIDETI BIĆE TI PRELEPI GLADNI OSMESI KOJI GA KIDAJU NA...

NA...

„MOJ PRVI DAN
U 'ARKAMU'.“

„BOGA TI, AL' SAM
BILA NERVOZNA.“

„ALI I...
USHIČENA.“

HARLIN KVINZEL? JA SAM
DŽOAN LILAND.

ČAO,
DŽOAN. ZOVİ ME HARLI.

SVI TAKO
RADE.

MORAM PRIZNATI DA
SAM SE IZNENADILA ŠTO SI
SE PRIJAVILA DA STAŽIRAŠ OVDE
U „ARKAMU“. S TVOJIM
PROSEKOM NA MEDICINSKOM
FAKULTETU...
...MOGLA SI DA BIRAŠ.

PA, DA... ALI ODLUEK SU ME
PRIVLAČILE EKSTREMNE LIČNOSTI.
ONE SU *UZBUĐLJIVIJE*, NOSE
VEĆE IZAZOVE...

KAO I *VEĆU PAŽNJU*
JAVNOSTI?

NE MOŽETE POREĆI DA OVI
SUPERKRIMINALCI POSEDUJU
IZVEŠNU DOZU *GLAMURA*.

DA TE ODMAH *UPOZORIM*: OVO
SU OKORELE *PSIHOPATE*.

LIBILI BI TE
ČIM BI IM SE ZA TO
UKAZALA PRILIKA.

MA
ŠTA MI
NAPRICA...

ČUDNOŠTE!
ČUDNOŠTE!

LIMRI!

AKO NAMERAVAŠ DA SE
NJIMA *OKORISTIŠ...*

...TAKO ŠTO
ČEŠ NAPISATI
SENZACIONALISTIČKU
KNJIGU...

...*DOBRO*
RAZMISLI.

